

شناساندن آثار با عظمت باستان

بدانش آموزان کشور

دیرگاهی است که حفظ ابنیه تاریخی مورد توجه و مراقبت اولیای امور قرار گرفته و از هرگونه عمل و اقدام برای ترمیم و پاکیزگی و آبرومندی آنها خودداری نمیشود، لکن در اثر فقدان وسایل مادی و علمی تا چندی قبل آنطور که شایسته کشور کنونی ایران بوده و منظور میهن پرستان و دوستداران این گونه آثار با عظمت میباشد اقدام مؤثر و جدی بعمل نیامده و ابنیه مزبور که یادگار بزرگان سلف بود مورد ویرانی روز افزون واقع شده موجب آزردهی خاطر بزرگان و دانشمندان را فراهم مینمود، و مشاهده خرابی و متروک افتادن این بناهای زیبا و نفیس هر بیننده باذوقی را بیش از حد متأثر میساخت. تا اینکه در ضمن اصلاحات دوره جدید حفظ آثار تاریخی نیز مورد توجه خاص واقع شده مخصوصاً برای اینکه اقدامات اساسی برای تعمیر و نگهداری آنها بعمل آید بر طبق قانون جدید اوقاف قسمتی از درآمد حق التظاره منحصرأً برای تعمیر و حفظ ابنیه و آثار ملی اختصاص داده شد و بدین وسیله وزارت معارف توانست قدمهای بلند اساسی برای تعمیر و ترمیم و نظیف و نگهداری ابنیه مزبور بردارد. چنانکه در سه چهار سال اخیر قسمت اعظم این ابنیه در (اصفهان) و (شیراز) و (مشهد) و (اردبیل) و (طاق بستان) و (گلپایگان) و (یزد) و (دامغان) و (بسطام) و غیره تحت تعمیر مفصل قرار گرفت و اکنون تقریباً میتوان ادعا نمود که هیچ بنای تاریخی قابل علاج و تعمیر باقی نمانده است که مورد خطر و خرابی فوری باشد بلکه بعکس بسیاری از آنها طوری تعمیر گشته که سالهای متمادی از بیم خرابی و آسیب مصون میباشد و باین ترتیب نشان داده شده است که ایران جدید با فراهم نمودن کلیه لوازم برای زندگانی در دنیای کنونی، آثار

نیایان و یادگارهای گذشته خویش را فراموش نکرده و بمراتب بهتر از سابق پاس حرمت آنها را داشته است.

لکن اقدام دیگری نیز برای حفظ این قبیل آثار لازم بنظر میآید که وزارت معارف کاملاً متوجه آن بوده و از اعمال آن نیز خودداری نکرده است، و آن متمکن ساختن حس احترام و دوستداری این آثار در نهاد اهالی خصوصاً جوانان و کودکان بود، زیرا بدیهی است تا موقعی که اهالی کشور از پیر و جوان پی بدرجه اهمیت آثار و ابنیه تاریخی نبرده و پاس حرمت و نگهداری یادگارهای نیایان را از فرائض حتمی خویش ندانند و آنرا یکی از تکالیف واجب خود نشمارند هر قدر در تعمیر و نظیف این ابنیه سعی و دقت بعمل آید از بیم خرابی و دست خوردگی و آلودگی ایمن نخواهد بود.

برای اجرای این منظور و تولید حس احترام و دوستی آثار مزبور اداره باستان شناسی وزارت معارف در دو سال قبل ۳۰ نمونه از عکس های ابنیه تاریخی ایران که هر نمونه شامل ۲۰ عکس بود تهیه و بدانشکده ها و دبیرستانها در مرکز و شهرستانها فرستاد، و تمامی آنها زیر تالارهای سخن رانی در مراکز علم و دانش شده و بدینوسیله تا اندازه دیده دانش آموزان بآثار تاریخی کشور آشنا گردید. چندی قبل برای اینکه در این راه اقدام جدی و اساسی بعمل آمده باشد چاپخانه (انستد) شهر هارلم (هلند) که در تهیه گراورهای زیبا و نفیس شهرت کافی دارد برحسب سفارش و دستور وزارت معارف از روی عکس های ده عدد ابنیه تاریخی مهم ایران ۲۰ هزار گراور در دو هزار سری تهیه نموده و بطهران ارسال داشت.

تابلوهای مزبور شامل هزار عدد از هر یک از ابنیه تاریخی ذیل میباشد:

- ۱ - آرامگاه کورش کبیر در بازارگاد.
- ۲ - منظره آپادانا و پلکان تخت جمشید.
- ۳ - آرامگاه داریوش در نقش رستم.

- ۴ - حجاری شاپور اول و والرین در نقش رستم .
- ۵ - آرامگاه شیخ سعدی در شیراز .
- ۶ - مقبره سلطان الجایتو خدا بنده در سلطانیه .
- ۷ - بقعه شیخ صفی الدین در اردبیل .
- ۸ - ایوان طلای آستان رضوی .
- ۹ - دورنمای مسجد شاه اصفهان .
- ۱۰ - عمارت چهل ستون اصفهان .

تابلوهای فوق که بتازگی بتهران رسیده توسط وزارت معارف برای کلیه مؤسسات معارفی در تهران و شهرستانها فرستاده میشود و بدین ترتیب دانش آموزان و جوانان و اهالی اثنیه تاریخی و نفایس قرون گذشته را بطور واضح و روشن در تابلوهای درشت مشاهده مینمایند و هر کس بفرآخور استعداد از تماشای صنایع قرون متمادی ایران کهن بهره ور میشود و در بزه کاری و هنرمندی استادان قدیم و درجه قدرت و سلیقه شهر بزرگان بزرگ این مرز و بوم برایشان بهتر هویدا میگردد .

مسالماً در کشوری چون ایران که هنوز سینما و امثال آن برای تدریس و سخن رانی بطور فراوان مورد استفاده قرار نگرفته نهایش دادن گراور های بزرگ از آثار و اثنیه قدیم بهترین و سهلترین طریقه است که برای آشنا نمودن فرزندان کشور بآثار ملی خویش میتواند مورد استفاده قرار بگیرد و اذهان مردمان را بدوستداری و بی بردن با اهمیت و حفظ این آثار متوجه سازد .